

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
El. p. post@socmin.lt

2020-12- Nr. (1.19-2020-844)2-
I 2020-12-10 Nr. (19.1E-33)STAP-957

**DĖL IŠVADŲ SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO ĮSAKYMO PROJEKTUI
NR. 20-17038 PATEIKIMO**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pateikė suinteresuotoms institucijoms derinti socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. A1-141 „Dėl atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau tekste – Projektas) Nr. 20-17038.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su derinamu projektu, teikia žemiau nurodytas pastabas bei pasiūlymus jo tobulinimui:

1. Siūlytina tikslinti Projekto 1 punktą, vietoj žodžių junginio „laisvos formos prašyme“ įrašant „Prašyme – paraiškoje“ ir taip suderinti šio punkto formuluotę su galiojančios redakcijos Aprašo 18 punktu (pateikiant nuorodą į 18 punkte nurodytą teisės aktą).

2. Įvertinant tai, kad pagal Projekto 1 punkto formuluotę, tais atvejais, kai nebus nustatytas kompleksinės pagalbos poreikis, bus teikiamas prašymas (prašymas – paraiška) dėl vaikai (šeimai) reikalingų paslaugų teikimo socialinių paslaugų įstaigos vadovui, siūlytina svarstyti poreikį tikslinti formuluotę, numatant ir tuos atvejus, kai bus nustatytas ne socialinių, o kitų paslaugų poreikis.

3. Pagal siūlomą Projekto 1 punkto formuluotę, kilus neaiškumams dėl socialinių paslaugų įstaigos vadovo pateiktų argumentų neskirti atvejo vadybos, VVTAĮT arba jos įgaliotas teritorinis skyrius per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis gali pateikti laisvos formos prašymą socialinių paslaugų įstaigos vadovui „dėl sprendimo neskirti šeimai atvejo vadybos peržiūros priežasčių paaiškinimo“.

Siūlytina tikslinti ir papildyti šį punktą, tobulinant formuluotę „sprendimo neskirti šeimai atvejo vadybos peržiūros priežasčių paaiškinimo“, nes šio punkto normos reglamentuoja atvejo vadybos skyrimo, o ne peržiūros procesą. Ši Projekto 1 punkto dalis taip pat turėtų būti tikslinama (papildoma), nurodant kokius veiksmus gali atlikti ar sprendimus priimti VVTAĮT, nesutinkantis su sprendimu neskirti atvejo vadybos proceso (pateikti papildomus argumentus, pateikti prašymą dėl sprendimo peržiūrėjimo ar pan.), priešingu atveju siūloma formuluotė ir teisinis reguliavimas (dalyje dėl VVTAĮT teisės reikalauti pateikti paaiškinimus) yra savitikslis.

4. Tikslinti Projekto 12 punktą, įvertinant, kad nustačius vaikui laikinąją globą, jo atstovai pagal įstatymą yra globėjai (rūpintojai). Taip pat siūlytume šią normą (punktą) formuluoti per susitarimo kaip bus realizuojama vaiko teisė tiesiogiai bendrauti su savo tėvais įgyvendinimo prizmę ir ją papildyti nuostatomis apie vaiko tėvų galimybių atvykti į susitikimus su vaiku analizę ir pagalbos tėvams (jei tokia būtų reikalinga) šioje dalyje suteikimą.

5. Projekto 19 punktu keičiamo Aprašo 35 punkto nuostatomis ženkliai ir, manytina, nepagrįstai susiaurinamos aplinkybės, kurioms esant nustatomas kompleksinės pagalbos poreikis, todėl teigtina, kad projekto 19 punkto nuostatos neatitinka nei kompleksinės pagalbos ir atvejo vadybos sąvokų, nei jų tikslų, nustatytų Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

Projekto rengėjai nepateikia argumentų, kodėl poįstatyminiame akte susiaurinamos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatos, taip pat nepateikia informacijos, ar buvo vertinamas neigiamų pasekmių vaiko teisių užtikrinimui, kurias gali sukelti siūlomas teisinis reguliavimas, mastas. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatas, pagalba vaikui ir šeimai turi būti orientuota į kompleksinės pagalbos vaikui ir jo šeimai organizavimą, paslaugų teikimą, įvairios pagalbos teikimą, kai reikalinga kompleksinė ilgalaikė tęstinė pagalba, kad būtų padėta vaikui ir šeimai išspręsti iškilusias problemas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina iš esmės tikslinti Projekto 19 punkto formuluotę, suderinant ją su Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 1 straipsnio 2 ir 6 dalių, 33 straipsnio 5 ir 6 dalių, 37 straipsnio nuostatomis.

6. Projektu nėra papildomas Aprašas nauju punktu, taip pat nėra pripažįstamas netekusiu galios joks galiojančios Aprašo redakcijos punktas, todėl siūlytina atkreipti dėmesį į Projekto 20 ir paskesniais punktais keičimų Aprašo punktų numeraciją (pavyzdžiui, nurodoma, kad keičiamas 42 punktas, o keičiamas 41 punktas).

7. Tikslinti Projekto 25 punktu keičiamo 46 punkto formuluotę, įvertinant tai, kad situacija šeimoje gali nesikeisti ir dėl teikiamos pagalbos šeimai priemonių netinkamumo ar nepakankamumo, todėl tikslinga būtų vertinti, kokį poveikį turi teikiamos pagalbos priemonės, jei jos neveiksmingos – įvertinti priežastis. Manytina, kad nėra tikslinga atsisakyti šiuo metu galiojančios redakcijos Aprašo 45 ir 46 punktuose numatyto pagalbos vaikui ir (ar) šeimai tinkamumo, pakankamumo, efektyvumo vertinimo.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ
APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA